

Warszawa, dnia 6 czerwca 2025 r.

Poz. 751

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 3 czerwca 2025 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty
oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”
w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020**

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2298) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1027) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2a:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) związaną z podejmowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej, zwanej dalej „działalnością pozarolniczą”, oraz zaprzestaniem chowu i hodowli świń na obszarach wiejskich, na których są położone gospodarstwa, w których są prowadzone chów lub hodowla świń, wymienionych w części I, II lub III załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 79 z 17.03.2023, str. 65, z późn. zm.²⁾), albo”

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2706).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 105 z 20.04.2023, str. 9, Dz. Urz. UE L 112 z 27.04.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 126 z 12.05.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 128 z 15.05.2023, str. 11, Dz. Urz. UE L 144 z 05.06.2023, str. 14, Dz. Urz. UE L 161 z 27.06.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 170 z 05.07.2023, str. 3, Dz. Urz. UE L 182 z 19.07.2023, str. 150, Dz. Urz. UE L 195 z 03.08.2023, str. 4, Dz. Urz. UE L 206 z 21.08.2023, str. 10, Dz. Urz. UE L 216 z 01.09.2023, str. 39, Dz. Urz. UE L 233 z 21.09.2023, str. 27, Dz. Urz. UE L 2023/2396 z 03.10.2023, Dz. Urz. UE L 2023/2213 z 18.10.2023, Dz. Urz. UE L 2023/2421 z 25.10.2023, Dz. Urz. UE L 2023/2469 z 03.11.2023, Dz. Urz. UE L 2023/2708 z 29.11.2023, Dz. Urz. UE L 2023/2894 z 20.12.2023, Dz. Urz. UE L 2024/413 z 26.01.2024, Dz. Urz. UE L 2024/483 z 06.02.2024, Dz. Urz. UE L 2024/760 z 26.02.2024, Dz. Urz. UE L 2024/808 z 01.03.2024, Dz. Urz. UE L 2024/870 z 14.03.2024, Dz. Urz. UE L 2024/968 z 22.03.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1171 z 17.04.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1269 z 30.04.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1454 z 21.05.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1661 z 06.06.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1857 z 01.07.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1946 z 09.07.2024, Dz. Urz. UE L 2024/1994 z 18.07.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2051 z 24.07.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2139 z 02.08.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2160 z 12.08.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2167 z 20.08.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2187 z 28.08.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2425 z 10.09.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2491 z 18.09.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2526 z 24.09.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2656 z 07.10.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2825 z 31.10.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2886 z 13.11.2024, Dz. Urz. UE L 2024/2928 z 22.11.2024, Dz. Urz. UE L 2024/3245 z 31.12.2024, Dz. Urz. UE L 2025/164 z 24.01.2025, Dz. Urz. UE L 2025/268 z 06.02.2025, Dz. Urz. UE L 2025/448 z 03.03.2025, Dz. Urz. UE L 2025/498 z 13.03.2025, Dz. Urz. UE L 2025/624 z 25.03.2025, Dz. Urz. UE L 2025/715 z 08.04.2025, Dz. Urz. UE L 2025/862 z 02.05.2025, Dz. Urz. UE L 2025/902 z 14.05.2025 oraz Dz. Urz. UE L 2025/1072 z 23.05.2025.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uznaje się, że chów lub hodowla świń są prowadzone w gospodarstwach na obszarach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli siedziba stada świń znajduje się na tym obszarze, zgodnie z informacją zawartą w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815).”;

2) w § 16 w pkt 1, w pkt 2 w lit. a w tiret pierwszym i w pkt 8 oraz w § 19 w ust. 1 po wyrazach „wyплаты drugiej raty pomocy” dodaje się wyrazy „albo wydania decyzji o odmowie wypłaty drugiej raty pomocy”;

3) w § 16:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dokonać nie później niż do dnia złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych i podlegać tym ubezpieczeniom co najmniej do dnia upływu terminu zobowiązania, o którym mowa w pkt 1, a w przypadku gdy korzysta z uprawnień, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 222, 621 i 622), albo podlega wyłącznie dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym, podlegać tym ubezpieczeniom co najmniej od dnia wypłaty drugiej raty pomocy albo wydania decyzji o odmowie wypłaty drugiej raty pomocy do dnia upływu terminu zobowiązania, o którym mowa w pkt 1.”;

b) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) przekazać dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji informację o osiągniętych przychodach, o których mowa w pkt 11, za każdy zakończony rok podatkowy, w terminie 30 dni od zakończenia ostatniego roku podatkowego w okresie, o którym mowa w:

a) pkt 1 albo

b) pkt 2 lit. a tiret pierwsze, w przypadku gdy okres zobowiązania do utrzymania osiągniętego przyrostu miejsc pracy wykracza poza okres wskazany w pkt 1

– na formularzu udostępnionym przez Agencję.”;

4) w § 18 w ust. 4 w pkt 1 w lit. a skreśla się wyrazy „okresu niespełnienia tego warunku i”;

5) w § 19:

a) w ust. 2:

– w pkt 1, 2 i 6–11 wyrazy „kwoty pomocy” zastępuje się wyrazami „wypłaconej kwoty pomocy”;

– pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) pkt 3 – zwrotowi podlega do 30 % wypłaconej kwoty pomocy w odniesieniu do każdego roku, w którym nastąpiło niespełnienie warunku w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym, określonym w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, proporcjonalnie do okresu niespełniania tego warunku w danym roku; jeżeli po dniu złożenia wniosku o wypłatę drugiej raty pomocy zostanie wydana decyzja w sprawie przyznania prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz beneficjent zostanie objęty dobrowolnie ubezpieczeniami społecznymi, określonymi w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, na podstawie zgłoszenia złożonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji, to okresu od dnia przyznania prawa do emerytury do dnia objęcia dobrowolnie ubezpieczeniami społecznymi nie uznaje się za okres niespełniania warunku w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym;

4) pkt 4 – zwrotowi podlega do 30 % wypłaconej kwoty pomocy w odniesieniu do każdego roku, w którym nastąpiło niespełnienie warunku w zakresie niepodlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, proporcjonalnie do okresu niespełniania tego warunku w danym roku.”;

– pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) pkt 12 – zwrotowi podlega 0,5 % wypłaconej kwoty pomocy.”;

b) w ust. 3 i 4 wyrazy „kwoty pomocy” zastępuje się wyrazami „wypłaconej kwoty pomocy”;

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku gdy beneficjent utrzymał miejsca pracy w liczbie mniejszej niż przewidziana do utworzenia w biznesplanie, ale liczba utrzymanych miejsc pracy odpowiada liczbie miejsc pracy uzasadniającej przyznanie pomocy w kwocie, która została beneficjentowi przyznana zgodnie z § 6 ust. 1, i mniejsza liczba utrzymanych miejsc pracy pozwala zachować spójność operacji, w tym w zakresie inwestycji w środki trwałe, wypłacona kwota pomocy nie podlega zwrotowi, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.”;

6) po § 20 dodaje się § 20a w brzmieniu:

„§ 20a. 1. Przepisów § 20 nie stosuje się, jeżeli beneficjent do wniosku o płatność drugiej raty pomocy dołączy:

- 1) oświadczenie o dokonaniu zmiany założeń biznesplanu w trakcie jego realizacji w zakresie warunków, o których mowa w § 16, w którym poda przyczyny uzasadniające dokonanie tych zmian;
- 2) zmieniony biznesplan;
- 3) zgodę na zmianę decyzji o przyznaniu pomocy w zakresie wysokości kwoty pomocy, w przypadku gdy zmiana założeń biznesplanu ma wpływ na zmniejszenie wysokości kwoty pomocy.

2. Zmiana założeń biznesplanu nie może wpływać na zwiększenie wysokości kwoty pomocy.

3. Zmiana założeń biznesplanu w zakresie opisu działań, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, nie wymaga dołączenia do wniosku o płatność drugiej raty pomocy oświadczenia, biznesplanu oraz zgody, o których mowa w ust. 1.

4. Do zmienionego biznesplanu przepis § 9 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku gdy zmiana założeń biznesplanu ma wpływ na zmniejszenie wysokości kwoty pomocy, dyrektor oddziału regionalnego Agencji, przed dokonaniem wypłaty drugiej raty pomocy, wydaje decyzję o zmianie decyzji ostatecznej o przyznaniu pomocy w zakresie wysokości kwoty pomocy.

6. W przypadku określonym w ust. 1 wypłaty drugiej raty pomocy dokonuje się, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki, o których mowa w § 16 pkt 2 i 10, a warunki, o których mowa w § 16 pkt 1, 5 i 9, są spełniane od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej raty pomocy, z wyłączeniem warunku, o którym mowa w § 16 pkt 1 – w odniesieniu do działalności, która wymaga wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu szkół i placówek publicznych;
- 2) zmieniony biznesplan spełnia warunki określone w § 3 i ust. 2, a beneficjentowi przysługiwałaby pomoc na podstawie liczby punktów, które zostałyby przyznane na podstawie zmienionych założeń biznesplanu.

7. W przypadku niespełnienia warunków określonych w ust. 6 pkt 2 dyrektor oddziału regionalnego Agencji wydaje decyzję o odmowie wypłaty drugiej raty pomocy.”;

7) w § 22a po wyrazach „nie dłużej niż do dnia” dodaje się wyrazy „upływu 2 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy i nie później niż do dnia”.

§ 2. Do wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 przyznanej na wniosek o przyznanie tej pomocy złożony przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepis § 16 pkt 3 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. 1. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na skutek tego, że beneficjent nie spełniał warunku, o którym mowa w § 16 pkt 3 rozporządzenia zmienianego w § 1, została wydana decyzja o ustaleniu nienależnie pobranej kwoty pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, organ, który wydał w tej sprawie decyzję w ostatniej instancji, uchyla tę decyzję, a jeżeli uchylenie tej decyzji jest niezasadne ze względu na to, że zachodzą inne przesłanki zwrotu nienależnie pobranej kwoty pierwszej raty tej pomocy, zmienia tę decyzję.

2. Postępowania w sprawach określonych w ust. 1 wszczyna się z urzędu niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Do zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się:

- 1) przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem § 16 pkt 3 i 12 oraz § 19 ust. 2 pkt 3, 4 i 12 rozporządzenia zmienianego w § 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem;
- 2) § 19 ust. 5 rozporządzenia zmienianego w § 1.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.